Minn Settembru 2022

Il-Kriterji tal-Assessjar

IL-MALTI

Id-9 SENA (Kompetenzi Ewlenin - CCP)

malti.skola.edu.mt

L-Assessjar Kontinwu - Il-Kitba - 9 sena (CCP) (25%)

L-għalliema jridu jagħtu l-marka finali tal-assessjar fuq ix-xogħol identifikat għall-assessjar wara prova jew tnejn għal kull ġeneru ta' kitba. Dejjem skont l-esiġenzi tal-klassi. Il-prova tista' tingħata bħala xogħol għad-dar imma dak għall-assessjar irid isir fil-klassi.

Il-ġeneri tal-kitba huma:

9 CCP
Kitba ta' kepxin - K4 (Q)
Kitba ta' avviż - K5 (Q)
Kitba ta' reklam - K6 (Q)
Kitba ta' rakkont - K7 (T)
Kitba ta' messaġġi - K8 (Q)

Il-kitba twila (T) għandha tkun twila bejn 100-150 kelma filwaqt li l-kitba l-qasira (Q) madwar 40 kelma.

Il-bqija tal-ġeneri msemmija fil-kisbiet tal-kitba jridu jsiru xorta għalkemm ma tinżammx marka għall-assessjar kontinwu.

L-għalliema jridu jfasslu lezzjonijiet li fihom jgħallmu u jiddiskutu mal-istudenti:

- il-karatteristiċi ewlenin tal-ġeneru tal-kitba li jkunu ser jagħtu;
- billi jippreżentaw mudelli biex l-istudenti janalizzaw u jiskopru dawn il-karatteristiċi;
- billi jagħmlu diskussjoni fuq il-kontenut u kif jiġi żviluppat pjan,
- jgħallmu l-proċess tal-kitba, speċjalment fejn jidħol l-editjar qabel il-pubblikazzjoni u ħwejjeġ oħra li jgħinu lill-istudenti biex jaslu għal kitba tajba.

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 5 marki - Kisba fil-bidu tal-proċess ta' żvilupp
6 - 9 marki - Kisba parzjalment milħuqa
10 - 12-il marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
13 - 15-il marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

It-Tqassim tal-Marki għall-Kitba Twila - 9 CCP (15-il marka)

IL-ĠENERU (2)			
It-tqassim skont kif jitlob il-ġeneru	**0**	**1**	**2**
	Bla tqassim	Ftit tqassim	It-tqassim kollu mistenni
IL-KONTENUT (8)			
L-iżvilupp tal-ideat	**0-1**	**2-3**	**4**
	Ftit ideat u ripetuti bi ftit rabta mat-tema	Għadd ta' ideat b'xi ripetizzjonijiet u marbuta mat-tema mhux dejjem u għal kollox	Ħafna ideat ċari u sodi li jirriflettu s-suġġett minn angoli differenti
Is-sekwenza/koerenza u rabta bejn il-partijiet	**0**	**1**	**2**
	Kitba bla ebda rabta bejn il-partijiet; b'sekwenza ħażina jew ma teżistix	Ftit rabta minkejja li xi drabi ma tkunx ċara jew diretta u mhux dejjem ikun hemm sekwenza ċara	Il-kitba ssegwi minn parti għall-oħra b'mod naturali u b'sekwenza tajba
L-espressjoni u l-lessiku	**0**	**1**	**2**
	Kitba li ma fihiex espressjonijiet u lessiku nieqes	Għadd ta' espressjonijiet u firxa ta' lessiku limitat marbut mat-tema	Kitba mimlija espressjonijiet mexxejja u b'lessiku wiesa'
IL-METALINGWA (5)			
Il-punteġġjatura u l-morfoloġija	**0**	**1**	**2**
	Bla sinjali bażiċi tal-punteġġjatura u fiha ħafna żbalji grammatikali	Għadd ta' sinjali bażiċi nieqsa jew użati ħażin u fiha ftit li xejn żbalji grammatikali	Il-punteġġjatura bażika hija użata tajjeb minkejja xi nuqqasijiet żgħar u ma fihiex żbalji grammatikali.
L-ortografija	**0-1**	**2**	**3**
	Kitba li fiha bejn 9-12-il żball differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 4-8 żbalji differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 3 żbalji differenti

It-Tqassim tal-Marki għall-Kitba Qasira - Id-9 Sena CCP (10 marki)

IL-ĠENERU (2)			
It-tqassim skont kif jitlob il-ġeneru	**0**	**1**	**2**
	Bla tqassim	Ftit tqassim	It-tqassim kollu mistenni
IL-KONTENUT (4)			
L-iżvilupp tal-ideat	**0**	**1**	**2**
	Ftit ideat u ripetuti bi ftit rabta mat-tema	Għadd ta' ideat b'xi ripetizzjonijiet u marbuta mat-tema mhux dejjem u għal kollox	Ħafna ideat ċari u sodi li jirriflettu s-suġġett minn angoli differenti
Is-sekwenza/koerenza u rabta bejn il-partijiet	**0**	**1**	**2**
	Kitba bla ebda rabta bejn il-partijiet; b'sekwenza ħażina jew ma teżistix	Ftit rabta minkejja li xi drabi ma tkunx ċara jew diretta u mhux dejjem ikun hemm sekwenza ċara	Il-kitba ssegwi minn parti għall-oħra b'mod naturali u b'sekwenza tajba
IL-METALINGWA (4)			
Il-punteġġjatura u l-morfoloġija	**0**	**1**	**2**
	Bla sinjali bażiċi tal-punteġġjatura u fiha ħafna żbalji grammatikali	Għadd ta' sinjali bażiċi nieqsa jew użati ħażin u fiha ftit li xejn żbalji grammatikali	Il-punteġġjatura bażika hija użata tajjeb minkejja xi nuqqasijiet żgħar u ma fihiex żbalji grammatikali.
L-ortografija	**0**	**1**	**2**
	Kitba li fiha bejn 9-12-il żball differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 4-8 żbalji differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 3 żbalji differenti

L-Assessjar Kontinwu - Il-Qari - Id-9 Sena CCP (25%)

L-għalliema jridu jagħtu **5 xogħlijiet** ta' dawn il-kisbiet:

- **Dak li naqra nifhmu, ngħarblu, nifforma opinjoni dwaru u nesprimiha, kif ukoll inwieġeb mistoqsijiet diretti u inferenzjali. – K2**
- **Nagħraf xi jfisser kliem tqil u espressjonijiet li ma nkunx naf jew inbassar tifsirtu mis-sens tas-sentenzi/paragrafu/i, u jew mill-kuntest billi fost oħrajn inxebbah kliem m'ieħor. – K5**
- **Naqra partijiet mit-test u nagħraf nieħu t-tagħrif li neħtieġ. – K6**

(18-il marka kull taħriġ il-fehem*)

It-testi tal-qari għandhom ikunu twal madwar:

9 CCP - 275 kelma

It-testi jistgħu jittieħdu kemm minn sorsi stampati kif ukoll dawk diġitali. Importanti li dejjem jiġi rikonoxxut is-sors minn fejn tkun ittieħdet is-silta.

Il-mistoqsijiet għandhom ikunu mħallta u ggradati li jinkludu għadd ta':

- **mistoqsijiet diretti** fejn it-tweġiba tittieħed direttament mit-test;
- **mistoqsijiet ta' fehim tal-idjoma, il-qwiel u l-lessiku Malti** skont kif użati fit-test;
- **mistoqsijiet fejn jintalbu opinjoni u raġuni** għaliha fuq dak li jkunu qraw;
- **mistoqsijiet/eżerċizzji** li jistħarrġu aspetti varji tal-**metalingwa** f'kuntest.

It-tipi tat-taħriġ jistgħu jkunu:

Wieġeb, għażliet multipli, veru jew falz, imla l-vojt, islet/sib mit-test, kompli s-sentenza, sib it-tema ewlenija tat-test moqri, sekwenza ta' ġrajjiet/argumenti, relevanza u tqabbil tal-qari mal-esperjenzi tal-istudent.

*L-Ortografija u l-Punteġġjatura għandhom ikunu mmarkati fit-taħriġ il-fehem

Għandu jkun hemm minimu ta’ 2 marki għal kull taħriġ ta’ fehim mill-qari li jingħataw lil dawk l-istudenti li ma jkollhomx (għadd minimu ta’) żbalji ortografiċi fit-tweġibiet tagħhom u li jwieġbu b’mod xieraq b’sintassi ċara u li tiġġustifika l-marka mogħtija.

Dawn iż-żewġ marki għandhom jingħataw skont it-tweġibiet kollha tal-fehim mill-qari. Kull tweġiba mistennija tinkiteb b’Malti korrett. Mhux meħtieġ li l-mistoqsija jew parti minnha tkun ikkupjata fit-tweġiba.

It-tweġibiet kollha ma fihomx aktar minn 2 żbalji tal-ortografija.	**1**
It-tweġibiet ma fihomx aktar minn 2 żbalji tal-punteġġjatura.	1

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 4 marki - Kisba fil-bidu tal-proċess ta’ żvilupp
5 - 10-il marka - Kisba parzjalment milħuqa
11 - 15-il marka - Kisba milħuqa b’mod sodisfaċenti
16 - 20 marka - Kisba milħuqa b’mod sħiħ

L-Assessjar Kontinwu - Is-Smigħ - Id-9 Sena CCP (25%)

L-għalliema jridu jagħtu **5 testi tas-smigħ ta’ 10 marki l-waħda** minn dawn il-kisbiet:

- **Test li jista’ jkun storja/poeżija/reċta biex mit-ton, il-vuċi u l-ġesti li nisma’/nara nasal għall-messaġġ li jkun irid jitwassal. – K2**
- **Nifhem u nirreaġixxi għal testi fattwali/letterarji billi nwieġeb mistoqsijiet u nqabbilhom mal-esperjenzi tiegħi – K4**
- **Nisma' u nifhem avviż jew ġabra ta’ avviżi bil-fomm jew minn mezzi teknoloġiċi. – K6**
- **Nisma' u nifhem direzzjonijiet li ma nkunx midħla tagħhom. – K7**
- **Nisma’ u nifhem reklam jew ġabra ta’ reklami fuq oġġetti u postijiet – K8**

It-testi jistgħu jkunu moqrija jew irrekordjati/podcasts u huwa rrakkomandat li jkun hemm bilanċ bejn in-numru ta’ testi moqrija u dawk irrekordjati. Jista’ jintuża l-viżwal (stampi jew filmat) fis-silta bħal meta tkun tema mill-aħbarijiet kurrenti.

It-testi tas-smigħ għandhom ikunu twal madwar: **9 CCP - 275 kelma**

Jiġu segwiti l-istruzzjonijiet li jitħaddmu fl-assessjar annwali tas-smigħ u li fuqhom se jinħarġu linji gwida aktar ’il quddiem. Għandu jkun hemm mistoqsijiet imħallta u gradati li jinkludu:

- **mistoqsijiet referenzjali** fejn it-tweġiba tittieħed direttament mit-test;
- **mistoqsijiet ta’ memorja** fejn it-tweġiba tittieħed minn dak li jiftakar mill-qari;
- **mistoqsijiet ta’ fehim tal-idjoma u l-lessiku Malti** skont kif użati fit-test.

It-tip tal-mistoqsijiet jistgħu jkunu:

Qabbel il-kolonni, għażliet multipli, kompli s-sentenza, imla l-vojt, veru jew falz, wieġeb il-mistoqsija, u poġġi fl-ordni kif issemmew.

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 3 marki - Kisba fil-bidu tal-proċess ta’ żvilupp
4 - 5 marki - Kisba parzjalment milħuqa
6 - 8 marki - Kisba milħuqa b’mod sodisfaċenti
9 - 10 marki - Kisba milħuqa b’mod sħiħ

L-Assessjar Kontinwu - It-Taħdit - Id-9 Sena CCP (25%)

Isiru **2 preżentazzjonijiet ta’ 10 marki l-waħda,** fis-sena quddiem il-klassi u li jista’ jkun ipprepara għalihom id-dar. Jista’ jintuża materjal stampat jew teknoloġiku li bihom l-istudent jista’ jtejjeb xogħlu.

- l-ewwel preżentazzjoni f’forma ta’ logħob ta’ rwoli (role play) fejn skont il-kisbiet:

9 CCP: **“Nagħti direzzjonijiet, li bl-għajnuna tal-viżwal jinkludu wkoll l-irjieħ ewlenin tal-boxxla u istruzzjonijiet marbutin ma’ proċess u rutina tal-ħajja tiegħi billi nuża l-forom tal-imperattiv singular u plural, fosthom dawk tan-negattiv ” - K3.**

- it-tieni preżentazzjoni f’forma ta’ taħdita lill-udjenza fejn skont il-kisbiet:

9 CCP: **“Nitkellem u nippreżenta, wara li tkun saret riċerka, tagħrif interessanti fuq avvenimenti/elementi ewlenin li sawru l-kultura u l-identità Maltija fl-imgħoddi” – K5**

Għall-assessjar kontinwu jinħareġ biss fuq dawn il-kriterji u huma se jkunu l-evidenza ewlenija li tinżamm fil-fajl tal-assessjar kontinwu. Evidenza oħra, bħal ppt, ċarts, u l-bqija, tista’ tinżamm ukoll. Meta l-għalliema jassessjaw iridu jirrapportaw dan il-progress fuq il-programm elettroniku **MySchool (MIS) jew l-e1**, u li l-ġenituri jkunu jistgħu jaċċessawh kull term.

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 3 marki - Kisba fil-bidu tal-proċess ta’ żvilupp
4 - 5 marki - Kisba parzjalment milħuqa
6 - 8 marki - Kisba milħuqa b’mod sodisfaċenti
9 - 10 marki - Kisba milħuqa b’mod sħiħ

Il-Kriterji tal-Assessjar tal-Preżentazzjoni tat-Taħdit bil-Malti

Id-data tal-preżentazzjoni: ______________________________ **Is-sena:** **9 CCP**
Il-Kisba: _________________________ **It-tema:** ____

Il-klassi: ________________________________ **L-għalliem/a:** ____________________________
L-istudent/a: _____________________________

Fil-bidu tal-proċess ta' żvilupp	Parzjalment milħuqa	Milħuqa b'mod sodisfaċenti	Milħuqa b'mod sħiħ
1. Il-kompetenza fit-taħdit			
0 Id-diskors **ma** • jinstemax u ma jinftihemx sewwa; • fihx pronunzja tajba; • fihx intonazzjoni tajba; • jagħmilx enfasi fejn meħtieġ.	**1** Id-diskors **mhux dejjem** • jinstema' u jinftiehem sewwa; • għandu pronunzja tajba; • jinstema' b'intonazzjoni tajba; • jagħmel enfasi fejn meħtieġ.	**2** Id-diskors **dejjem** • jinstema' u jinftiehem sewwa; • jinstema' bi pronunzja tajba; • jinstema' b'intonazzjoni tajba; • issir enfasi fejn meħtieġ.	
2. Il-lessiku			
0-1 Jidher li hemm • Ħakma **limitata u ripetuta** tal-lessiku marbut mat-tema; • **Għadd kbir** ta' żbalji spissi fil-korrettezza grammatikali.	**2** Jidher li hemm • Ħakma **tajba minkejja xi ripetizzjonijiet** tal-lessiku marbut mat-tema; • **Bi ftit żbalji** spissi fil-korrettezza grammatikali.	**3** Jidher li hemm • Ħakma **tajba u varjata** ħafna bla ripetizzjoni tal-lessiku marbut mat-tema; • Bi **ftit li xejn** żbalji fil-korrettezza grammatikali.	
3. L-istruttura tad-diskors			
0 • Diskors b'sentenzi bi **struttura mħawda** li ma jagħmlux sens; • Ftit li **xejn ideat** u ħafna ripetizzjoni tal-istess waħda/iet • **Bla ebda sens** ta' binja u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad.	**1** • Diskors b'sentenzi bi **struttura tajba** imma xi drabi **ma jagħmlux sens mill-ewwel**; • **Ftit ideat** li xi drabi jkunu ripetuti; • **Ftit binja** u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad.	**2** • Diskors b'sentenzi bi **struttura tajba** u li jagħmlu sens; • **Għadd ta' ideat** bi ftit li xejn ripetizzjoni; • **Binja tajba** u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad.	
4. Il-kontenut ippreżentat			
0-1 • **Ftit li xejn diskors korrett** marbut mat-tema; • Fatti mogħtija **bla sekwenza;** • **Qatt jew rari** jingħataw il-fehmiet tal-kelliem/a.	**2** • **Deskrizzjoni tajba u fil-biċċa l-kbira tagħha hi korretta**, u taqbel mat-tema; • sekwenza tajba **bi ftit żbalji** tal-fatti mogħtija; • **xi drabi** jingħataw il-fehmiet tal-kelliem/a.	**3** • **Deskrizzjoni tajba ħafna u korretta** mat-tema; • **sekwenza tajba** tal-fatti mogħtija; • **jingħataw** ukoll il-fehmiet tal-kelliem/a.	
Total minn 10 marki	__________	______________________ **Firma tal-għalliem/a**	